

**БЕЛОРУССКИЙ ГОСУДАРСТВЕННЫЙ УНИВЕРСИТЕТ
ФИЛОЛОГИЧЕСКИЙ ФАКУЛЬТЕТ
Кафедра русского языка**

**Аннотация к дипломной работе
«Двувидовые глаголы в русском языке:
морфологический аспект»**

Дорошевич Анна Игоревна

Научный руководитель –
доцент
Леонович В. Л.

РЕФЕРАТ

В дипломной работе 50 страниц, 25 использованных источников.

Ключевые слова: ГЛАГОЛ, КАТЕГОРИЯ ВИДА, ДВУВИДОВЫЕ ГЛАГОЛЫ, МОРФОЛОГИЧЕСКИЙ СИНКРЕТИЗМ, ПАРАДИГМА, ГРАММАТИЧЕСКАЯ ФОРМА.

Объект исследования – двувидовые глаголы в русском языке.

Цель работы – выявить морфологические особенности двувидовых глаголов в русском языке.

Задачи работы:

- систематизировать научную информацию о двувидовых глаголах в русском языке;
- создать картотеку двувидовых глаголов русского языка;
- выявить особенности словоизменения двувидовых глаголов;
- описать систему форм двувидовых глаголов;
- распределить формы двувидовых глаголов на синкретичные и не синкретичные и охарактеризовать их.

Источник материала – «Большой грамматический словарь» под редакцией А. Н. Тихонова (М., 2006). Словарь отражает актуальное состояние морфологической системы современного русского языка.

В работе использован преимущественно описательный метод исследования, основанный на анализе фактов языка; в ходе описания применялись следующие приемы: прием лингвистического наблюдения, прием классификации и систематизации.

Проведенное нами исследование позволяет утверждать, что в системе видов двувидовые глаголы образуют особую подсистему, природа которой существенным образом отличается от природы парных глаголов, являющихся ядром видовой системы русского языка, и одновидовых глаголов.

Морфологический синкретизм двувидовых глаголов строится на омонимичных формах слов и снимается при помощи контекста, синтаксической сочетаемости и через особенности глагольного словообразования.

Отсутствие научного равновесия по вопросу двувидовости, а также постоянная обновляемость фонда двувидовых глаголов свидетельствуют о необходимости их дальнейшего изучения. Такое изучение можно считать перспективным.

РЭФЕРАТ

У дыпломнай рабоце 50 старонак, 25 выкарыстаных крыніц.

Ключавыя словы: ДЗЕЯСЛОЎ, КАТЭГОРЫЯ ТРЫВАННЯ, ДВУХТРЫВАЛЬНЫЯ ДЗЕЯСЛОВЫ, МАРФАЛАГІЧНЫ СІНКРЭТЫЗМ, ПАРАДЫГМА, ГРАМАТЫЧНАЯ ФОРМА.

Аб'ект даследавання – двухтрывальныя дзеясловы ў рускай мове.

Мэта работы – выявіць марфалагічныя асаблівасці двухтрывальных дзеясловаў у рускай мове.

Задачы работы:

- сістэматызаваць навуковую інфармацыю пра двухтрывальныя дзеясловы ў рускай мове;
- стварыць картатэку двухтрывальных дзеясловаў рускай мовы;
- выявіць асаблівасці словазмянення двухтрывальных дзеясловаў;
- апісаць сістэму форм двухтрывальных дзеясловаў;
- размеркаваць формы двухтрывальных дзеясловаў на сінкрэтычныя і не сінкрэтычныя і ахарактарызаваць іх.

Крыніца матэрыялу – «Вялікі граматычны слоўнік» пад рэдакцыяй А. Н. Ціханава (М., 2006). Слоўнік адлюстроўвае актуальны стан марфалагічнай сістэмы сучаснай рускай мовы.

У працы выкарыстаны пераважна апісальны метады даследавання, заснаваны на аналізе фактаў мовы; у працэсе апісання прымяняліся наступныя прыёмы: прыём лінгвістычнага назірання, прыём класіфікацыі і сістэматызацыі.

Праведзенае намі даследаванне дазваляе сцвярджаць, што ў сістэме трывання двухтрывальныя дзеясловы ўтвараюць асаблівую падсістэму, прырода якой істотна адрозніваецца ад прыроды парных дзеясловаў, якія з'яўляюцца ядром трывальнай сістэмы рускай мовы, і двухтрывальных дзеясловаў.

Марфалагічны сінкрэтызм двухтрывальных дзеясловаў будзе на аманімічных формах слоў і здымаецца пры дапамозе кантэксту, сінтаксічнай спалучальнасці і праз асаблівасці дзеяслоўнага словаўтварэння.

Адсутнасць навуковай раўнавагі па пытанні двухтрывальнасці, а таксама пастаянная абнаўляльнасць фонду двухтрывальных дзеясловаў сведчаць пра неабходнасць іх далейшага вывучэння. Такое вывучэнне можна лічыць перспектыўным.

ABSTRACT

This graduate paper consists of 50 pages, 25 references.

Keywords: VERB, VERB ASPECT, TWO-ASPECT VERBS, MORPHOLOGICAL SYNCRETISM, PARADIGM, GRAMMATICAL FORM.

The object of the study is two-aspect verbs in Russian language.

The purpose of the work is to reveal the morphological features of two-aspect verbs in Russian language.

Tasks:

- to systematize scientific information on two-aspect verbs in Russian language;
- to create a file of two-aspect verbs of Russian language;
- to identify the features of inflection of two-aspect verbs;
- to describe the system of forms of two-aspect verbs;
- to categorize the forms of two-aspect verbs into syncretic and non-syncretic, and characterize them.

The source of the subject matter is the "Bolshoy Grammaticheskiy Slovar" (Large Grammar Dictionary) edited by A. N. Tikhonov (Moscow, 2006). The dictionary reflects the current state of the morphological system of the modern Russian language.

The paper uses predominantly descriptive research method based on the analysis of actual language phenomena. In the course of the descriptive work, the following techniques were used: the technique of linguistic observation, and the technique of classification and systematization.

Our study allows us to assert that in the system of aspects, two-aspect verbs form a special subsystem, the nature of which differs significantly from the nature of paired verbs, which are the core of the aspect system of Russian language, and monospective verbs.

Morphological syncretism of two-aspect verbs is built on homonymous word forms and is removed with the help of context, syntactic compatibility, and through the features of verb word formation.

The lack of scientific agreement on the problem of two-aspect verbs, as well as the continuing update of the word-stock of two-aspect verbs, indicate the need for their further study. This further research can be considered promising.